

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon številke 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7. — Telefon 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

JUUTO

Poostritev položaja na Bližnjem vzhodu

Vesti o poslabšanju položaja na Bližnjem vzhodu niso nove, saj se ponavljajo tako rekoč neprestano, odkar so razgovori med turškim zunanjim ministrom ter predstavnikoma sovjetske vlade nehali, ne da bi dovedli do uspeha. Toda doslej je bilo mogoče vedno znova ugotoviti pomirjenje, demantiji so se množili tako na gosto domala, kakor so prihajale alarmantne vesti.

V zadnjem času pa se je začela situacija spreminjati. Med najbolj pomembne simptome v tem pogledu moramo šteti izredne ukrepe, ki jih je uveljavila turška vlada, ko je odredila, da stopi takoj v veljavo izredni obrambni zakon, ki ga je vlada pred nedavnim odobrila parlament. S tem je tudi na zunaj dokumentirano, da je na Bližnjem vzhodu postalo zares napeto stanje. Z uveljavljanjem obrambnega zakona je pričakovati v izredno veliki meri vseh onih ukrepov, ki pomenijo priprave za vsak slučaj, mobilizacijo v večji ali manjši meri, ureditev gospodarstva, zlasti industrije, za primer konflikta itd. Turčija je s tem priznala, da smatra razmerje do Sovjetske unije za toliko poslabšano, da je treba računati z resnimi možnostmi. S tem postajajo verjetne tudi druge vesti, ki so se doslej sproti demantirale, namreč o vojnih pripravah na drugih mejah: utrjevanja na Dardanelah, pa pri Odrinu in tam okoli, kakor tudi zbiranje oboroženih sil v Kavkaziji, utrjevanje črnomorske obale in kar je še podobnih poročil, ki jih je seveda še vedno nemogoče kontrolirati. Ako postavimo ob vse druge vesti še vedno vprašaj, izredni ukrepi Turčije so dejstvo, ki je osvetlilo celotno sodobno situacijo na Bližnjem vzhodu.

Mnogo bolj modro od ugibanja o nadaljnjem razpletu vzolov, ki jih je zamešala mednarodna politika v prednjazbijskem področju, je ogled stvarnih pogojev, ki se dajo ugotoviti. Po pravici se vedno znova imenuje nafta, ki jo v velikih množinah zajemajo na obeh straneh državnih meja, v sovjetski Kavkaziji, v Perziji in v Iraku. Za eventualni izbruh vojne v tem sektorju je posebno važno, v kakem odnosu so petrolejski vrelci do napadalnih možnosti. V tem pogledu je odločilnega pomena ogromna sprememba, ki jo pomeni vojno letalo. Toda prav z vidika zračnih napadov sta ob strani tako različno ranljivi. Do perzijskih in iraških petrolejskih vrelcev je z ruskega teritorija mnogo dalje nego znaša razdalja na primer s perzijskega ozemlja do Bakuja ali s turškega do Batuma. Sovjetski avioni bi morali vrh tega preleteti preko mnogih visokih gorovij, kar nedvomno jako otežuje napade. Nasprotno pa bi imeli, vzemimo britanski ali francoski avioni, ki bi svoje napade zoper Baku izvajali s perzijskega ozemlja, mnogo lažje stališče. Saj bi mogli odletati z južnega obrežja Kaspijskega morja ter vsmeriti svoja pota preko morja, pa z morske strani doseči Baku. Sovjetska obramba bi bila spričo tega zelo težavna. Vrh tega so razdalje tu jako majhne. Od najbližje perzijske meje do središča sovjetskega petrolejskega ozemlja je komaj 200 km v zračni črti, a od perzijske obale ob Kaspijskem morju tudi samo okrog 300 km, torej znatno manj, nego je od nemških zrakoplovnih izhodišč do angleške vzhodne obale.

K temu je treba jemati v poštev še lego sovjetske »pipeline«; ta petrolejski daljnovod drži od Bakuja skozi Transkavkazijo do Batuma ob Črnem morju. Velik del daljnovoda je tedaj komaj pičlih sto kilometrov oddaljen od turške meje, zaključni del pa še mnogo manj, saj stoji Batum v neposredni bližini meje. Črno morje samo bi silno olajševalo francoske in britanske avionske napade na južno Rusijo, saj je od turške črnomorske obale do Krima komaj 300 km, a do velikega železniškega križišča Rostova nad Azovskim morjem tudi le 600 km, skoro natančno toliko ko od ustja Labe do Londona. Južna Rusija nudi vojni aviatiki pač mnogo hvaležnejših ciljev nego Mala Azija. K temu pride še gotovost, da bi se britansko in francosko brodogojstvo v Črnem morju, ogrožalo rusko obrežje in pred vsem prekinilo pomorski promet s Kavkazijo. Prevoz nafte bi se sicer mogel vsmeriti iz Bakuja po Kaspijskem morju proti severu, toda sovražna aviatika bi ga mogla tudi močno ovirati. Poglavje zase je seveda razmerje sil med zračnim brodogojstvom na obeh straneh, toda neugodnosti lege se tudi v najugodnejšem primeru ne dajo povsem odtehati.

Naznačeni nedostatki bi se pač dali odpraviti z zelo učinkovito ofenzivo na kopnem. Sovjetske vojske bi morale prodreti tako naglo v severno Perzijo ter v vzhodno in severovzhodno Turčijo, da bi potisnile meje daleč proč proti jugu in s tem obenem od-

Obrambni zid na Bližnjem vzhodu

Vsi predeli med Odrinom, Egiptom, Malo Azijo in do Afganistana bodo utrjeni proti slehernemu morebitnemu sovjetskemu ali nemškemu vdoru

London, 28. febr. j. (RSV). Po poročilih, ki so prispela v London iz diplomatskih virov, z vso naglico napredujejo obrambna dela in varnostni ukrepi, ki jih je izdala turška vlada v zadnjem času. Vsa ta dela so v neposredni zvezi s pomočjo, ki jo zapadni državi nudita Turčiji bodisi v dobavi vojnega materiala, bodisi v organizaciji, ter bodo skupno z zavezniško armado v bližnjem vzhodu kar najuspešnejše zavarovala vse predele, raztezajoče se med Odrinom in Egiptom ter po vsem vzhodnem Sredozemlju in Mali Aziji prav do Afganistana. Ves ta prostor bo močno utrjen proti slehernemu morebitnemu nemškemu ali sovjetskemu napadu.

Turška armada postaja z vsakim dnem popolnejša, bodisi v izvežbanosti moštva kakor v vojni opremi. Po poročilih, ki so danes prispela v London, se povsod ob Bosporu grade nove utrdbe ter so bili storjeni že vsi potrebni ukrepi, da se iz okoliš ob Bosporu evakuira civilno prebivalstvo in se vsa ta cona militarizira. Prav tako so bili izdani učinkoviti varnostni ukrepi vzdolž turške meje v Armeniji.

Po vestih iz avtoriziranih virov se opaža v turškem javnem mnenju vse večja nezaupljivost proti nameram Sovjetske unije. V obmejnih krajih je mogoče vsak dan opaziti komaj še prikrite izraze sovražnosti s strani sovjetskega imperikalizma, za katerega se v Turčiji upravičeno boje, da se je usmeril v svoje tradicionalne zahteve, ki pomenijo stalno ogražanje Dardanel in Armenije. Po vseh teh znakih naraščajoče napetosti se smatrajo londonski diplomatski krogi upravičeno trditi naslednje: Ako pride do tega, da bi se napetost med zaveznicami in Sovjetsko unijo nekega dne končala z očitnim konfliktom, potem se bo lahko reklo, da je Turčija do prinesla učinkovit delež v obrambi zoper imperializem s severa ali severozapada.

Isti londonski krogi pripomnijo, da so medtem postali tudi Sirija, Irak, Palestina, Aden in Egipt rezervuarji močne vzhodne zavezniške armade ter da so bili razved tega storjeni vsi ukrepi, da bodo tudi tiste države, ki bi lahko pomenile »šibke točke« zmanjšanega odpora v celotnem obrambnem sistemu, postale dovolj trdne, da bodo lahko zapre pot proti jugu odnosno proti Indiji. Tako na primer bo Perzija dobila posojilo približno 6 milijonov funtov šterlingov (ca. 1,5 milijarde din) in tudi Afganistan se ohrabljuje z vsem potrebnim, da bo lahko vzdržal morebitni sovjetski pritisk.

Na ta način se počasi dviga močan obrambni zid proti morebitnemu udarcu Moskve proti jugu.

Weygandova vojska

Rim, 28. febr. s. Turinska »Stampa« je objavila zanimivo poročilo svojega posebnega poročevalca iz Damaska o angleško-francoski armadi na Bližnjem vzhodu. Po sodbi poročevalca je trenutno neposredno podrejenih generalu Weygandu 170.000 mož, računna pa se, da bodo efektivni te vojske povisani na milijon mož, ki bodo zbrani takole: 200.000 iz Francije in francoskih kolonij, 200.000 iz angleških kolonij, Avstralije in Nove Zelandije, 80.000 Angležev in okoli pol milijona Turkov. Armada bo zbrana v Siriji, da bo v primeru potrebe na razpolago tako za Balkan kakor za Kavkaz. Poročevalce vidi nadalje, da presojajo na Bližnjem vzhodu zvezo med Moskvo in Berlinom kot trajno, »er so prepričani, da bo končno ali Moskva popolnoma prišla pod vpliv Berlina ali pa narobe. Zavezniki so pridobili Turčijo zase s tem, da so ji za primer zmage obljubili razširjenje njenih mej proti Kaspijskemu morju s petrolejskimi vrelci pri Bakuju vred. Pri tem pa Turkom ni treba nastopati ofenzivno, temveč naj se držijo samo defenzivne taktike. O angleški vojski v Egiptu pa pripominja italijanski poročevalec, da je »izredno motorizirana, saj pride na vsakega tretjega vojaka po en motor.«

Med Turčijo in Rusijo

Ankara, 28. febr. b. V zvezi z raznimi senzacionalnimi poročili z bližnjega in srednjega vzhoda je objavil turški list »Joni Sabah«, ki velja za organ turške vlade, nekaj zanimivih demantijev. Tako odbija misel, da bi bili nedavni sovjetski pomorski manevri v Črnem morju napredek proti Turčiji, in pripominja: »Mi vemo, da jih nikakor ne moremo smatrati za ogražanje.« Glede poročil o premikanju čet na Kavkaz píše list med drugim: »V sedanjih razmerah ni nobenega razloga, ki bi opravičil vojno med obema državama. Zato tudi ni mogoče razumeti, zakaj

maknile izhodiščne letalske postaje. Če je tako učinkovita ofenziva mogoča, o tem se celo sedaj v napetem pričakovanju ne ugiba. V svetovni vojni so ruske armade rabile zelo mnogo časa, da so dosegle uspehe zoper Turčijo pri Erdjinjanu in Erzerumu. To so vse močno gorati predeli, kjer se bi mogla moderna vojna sredstva le v omejenem obsegu uporabljati. Ključ do pozicije Turčije se zdi v morskih ožinah. Obvladanje ožin v Dardanelah in pri Carigradu omogoča dostop britanskim in francoskim bojnim ladjam v Črno morje ter s tem šele pripomore k ogražanju ruske črnomorske obale. Ako bi se Sovjetska unija zares v velikem stilu lotila ofenzive zoper Turčijo, bi morala stremeti

naj bi se bila Turčija odločila za kakršne koli vojaške ukrepe na Kavkazu. Prepričani smo, da nimajo naši prijatelji niti povoda za napad na Turčijo, niti bi jim tak napad ne mogel obetati kakih prednosti.«

Zastopniku ameriške agencije »United Press« so na merodajnem mestu v Ankari izjavili, da je Rusija zbrala na Kavkazu največ 145.000 mož. To ni sila, s katero bi bilo mogoče začeti kakršnokoli ofenzivno akcijo. Turčija ni v tem predelu povečala svojih vojaških efektivov, temveč je samo zamenjala one čete, ki so bile poslane proti Erzerumu v pomoč civilnemu prebivalstvu zaradi potresa.

Turčija pozvala vse svoje ladje domov

Ankara, 28. febr. s. (Reuter). Po neoficielnih informacijah je koordinacijski ministrski odbor, ki je bil ustanovljen na podlagi zakona o izrednih pooblastilih vladi, sklenil poklicati domov vse turške trgovske ladje, ki se mude v tujih vodah. Odslej ne bo do nadaljnjega nobena turška ladja smela zapustiti turških vod. Uradno te vesti še ne potrjujejo.

Turška vlada je prevzela kontrolo nad vso produkcijo premoga v Turčiji. Računajo, da bo mogla produkcijo povečati za 350.000 ton letno.

Vprašanje prehoda skozi Dardanele

London, 28. februarja. AA. (Reuter) V zvezi z vestmi, da so zavezniki zahtevali od Turčije, naj dovoli njihovemu bojnemu brodogojstvu prehod skozi Dardanele z brodovji, so na uradnem mestu izjavili, da bi bila ta zahteva v popolnem nasprotju s konvencijo v Montreuxu in da so torej te vesti netočne.

Usoda turških trgovskih ladij v Nemčiji

Carigrad, 28. febr. j. (Havas). Turška mornariška komisija, ki je odpotovala v Hamburg da prevzame trgovske ladje, ki jih je Turčija naročila v nemških ladjedelnicah, se je 27. februarja vrnila v Carigrad. Kakor pravi posebni komunikacije, ki je bil izdan o tem potovanju turške mornariške komisije, je Nemčija dovolila prevzem novo zgrajenih parnikov, odklonila

pa je zanje sleherni jamstvo za njih plavbo izven nemških teritorialnih voda.

Angleški in nemški bombniki za Rumunijo

Bukarešta, 28. febr. s. Zadnja dva dni je prispelo v Rumunijo 66 angleških bombnikov in 100 lovskih letal. Iz Nemčije je skoraj istočasno prispelo 40 bombnikov tipa Messerschmidt. Razen tega je Nemčija dobavila Rumuniji tudi večje število velikih topov. Rumunija kupuje orožje v raznih državah. Iz Anglije dobiva letala in orožje na kredit, ki ji je bil zagotovljen ob priliki sklenitve obrambnega pakta, iz Nemčije na račun petroleja, iz Francije pa v zamenjavo za petrolej in razne kmetijske proizvode.

Manevri indijskih čet v Egiptu

Kairo, 28. febr. s. (Reuter). Indijske čete v Egiptu so pričele z velikimi manevri pri Meknesu. Preizkušena bo zlasti uporaba poljskega topništva in Bremovih pušk. Maskirani bodo napadi na kanale in zapornice na Nilu.

Velika bitka za Viborg

Na vsej Karelski zemeljski ožini se vrsti napad za napadom sovjetskih čet, ki jih Finci junaško odbijajo

Haparanda, 28. febr. j. (Havas) 48 ur že traja strašna bitka za Viborg. Kakor računajo v poučenih vojaških krogih, je sovjetsko vojno poveljstvo zbralo za napad armado, ki šteje 300.000 mož ter že skoraj dva dni neprestano napada na 50 km dolgi fronti. Zlasti siloviti so sovjetski napadi na 6 strateško važnih točkah celotne fronte dolžine.

Kirkenes, 28. febr. j. (Havas). Kakor poročajo iz avtoriziranih virov postaja bitka za Viborg čedalje bolj silovita. Vojaški krogi računajo, da se na sovjetski strani udeležuje bitke 14 divizij. Sedanja boina črta se razteza od obale Finskega zaliva prav blizu Viborga pa vse do jezera Vuoksi. Posebno močan je sovjetski pritisk v smeri na otočje pred Viborgom, med katerim je najvažnejši otok Urras ter dalje proti mestecu Somme in končno na osrednjem odseku pri kraju Kämärä proti reki in malemu jezercu Näykki in reki Perontioki. Sovjetski napadi v tem centralnem sektorju neposredno ogrožajo Viborg in se nadaljujejo vzdolž črte, ki jo tvorijo železnice in ceste proti Viborgu.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 28. febr. j. (Havas) Komunikacija finskega vrhovnega vojnega poveljstva pravi:

Na Karelski ožini so finske čete odbijajoč napade, prizidejale nasprotniku težke izgube. Uničile so večje število sovjetskih tankov. Topništvo je bilo večkrat izredno učinkovito v obeh taborih Severovrh dno od Ladosekega jezera so bili vsi sovjetski napadi zavrnjeni in so pri tem Finci razporili več sovjetskih oddelkov. Na fronti pri Kuhmo nadaljujejo finske čete obkroževanje sovjetskih enic in sovjetskih postojank, ki so jih nekaj že zasedle.

Finsko letalstvo je večkrat izvršilo več izvidniških poletov in je bombardiralo sovjetski tren, skladišča vojnega materiala ter razne vojaške objekte v Finskem zalivu in na obalah Sovjetskega letalstva je bilo večkrat manj aktivno in je izvršilo samo bombne napade na Hangö. Kovilo in Frederikshamn, kjer pa ni povzročilo večje škode.

Bitka na finskem skrajnem severu

Stockholm, 28. februarja. AA. (Reuter) Finci, ki se odločijo vpirajo proti srditim ruskim napadom južno in jugovzhodno od Viborga, so sedaj ogroženi na severnem bojišču južno od Pečenge. Srdita borba, ki se je začela v ponedeljek pri Höhenjärvi, 80 km južno od Pečenge, se nadaljuje. Finci so se umaknili na nove položaje pri Nautsiju, približno 15 km jugozapadno od arktične ceste, ki pelje do železniškega vozla pri Rovaniemiju. Po vestih iz Kirkenesa so bile v zraku velike borbe. Prvič so se pojavila v teh krajih finska lovška

letala, ki so stopila v borbo s sovjetskimi izvidniškimi letali.

Kodanj, 28. febr. s. Skandinavski vojaški strokovnjaki so mnenja, da se bodo finske čete na severu umaknile tako daleč proti jugu, da bodo dosegle fronto, ki bo sovjetskim četam onemogočala, da bi se naslanjale na nevtralnoroško mejo. Sodijo, da bodo temu strateškemu umiku Fincev sledili dogodki, slični onim pri Klantajärvi in Siskajärvi. Finske čete se bodo umaknile najmanj do Ivala, kjer so že pripravljene utrjene postojanke. Finci bodo imeli na ta način mnogo ugodnejši položaj, ker bodo mogle sovjetske čete prodirati samo po glavni cesti, dočim so levo in desno neprenehno tundre. Vrh tega bodo finske čete obvladale 300 do 700 m visoke grebene, od koder bodo mogle napadati sovjetske čete tudi z boka. Sovjeti s svoje strani streme za tem, da prodro dimboj na jug od Pečenge, da na ta način preprečijo možnost intervencije z morske strani, ki bi mogla spraviti sovjetske čete v skrajno neugoden položaj.

Moskovski komunikacije

Moskva, 28. februarja. AA. (DNB) Poročilo generalnega štaba leningrajskega vojnega okrožja pravi:

V toku 27. februarja so sovjetske čete na Karelski ožini o prilliki proboja utrjene sovražne črte zasedle 13 utrdb, med njimi 9 betoniranih topovskih oporišč. Na ostalih odsekih bojišča se ni dogodilo nič važnega.

Sovjetske letalske sile so bombardirale z uspehom sovražne čete in vojne cilje na raznih odsekih bojišča v zračnih borbah je bilo sestreljenih 6 sovražnih letal.

Prostovoljci na fronti

Helsinki, 28. febr. s. (Havas) Na več odsekih fronte, zlasti na daljnem severu, so bili poslani sedaj švedski prostovoljci, tako da je bilo mogoče finske vojske poslati na odhiti v zaledje. Tudi nekaj manjših oddelkov norveških prostovoljcev je že stopilo v boje na raznih odsekih fronte. Vežbanje drugih prostovoljskih oddelkov se z vso naglico nadaljuje, tako da jih bo istotako mogoče v kratkem porabiti v operacijah na fronti.

London, 28. febr. s. (Reuter). Prvi angleški prostovoljci za finsko vojsko so sedaj na poti na Finsko. Potujejo v civilnih oblekah kot privatni državljani. Prva skupina ni posebno velika, toda v kratkem bo sledilo več tisoč mož. V finski vojski bodo nosili angleški prostovoljci posebno uniformo, podobno angleški, ter znak, da pripadajo mednarodni brigadi.

Po dosedanjih cenitvah se je dolejš prijavilo finskemu rekrutacijskemu odboru v Londonu 3.000 angleških prostovoljcev. Mislijo pa, da je ta številka vzeta še dokaj prenikzo. Neprestano prihajajo tudi nove prijave. Sprejeti so bili samo oni prijavitelci, ki nimajo rodbine, za katero bi morali skrbeti.

Okrog nemškega posredovanja

Berlin, 28. febr. s. Kljub uradnim demantijem v tukajšnjih političnih krogih razpravljajo o možnosti nemškega posredovanja med Sovjetsko Rusijo in Finsko. Tudi »Frankfurter Zeitung« píše, da govore za to razni znaki, predvsem pa splošna želja, da bi se finsko-sovjetski konflikt čim prej likvidiral. Najpovejši uspehi sovjetske vojske omogočajo tako posredovanje. Do sedaj se je morala Nemčija ozirati na Sovjetsko Rusijo in njen prestiž. Na merodajnem mestu pa tudi danes slej ko prej zanikajo, da bi imela Nemčija namen pričeti s tako posredovalno akcijo.

Obsedno stanje v Rusiji

Helsinki, 28. febr. j. (Havas). Kakor poročila finski dnevnik »Uusi Suomi« iz Mo-

skve, je bilo v nekaterih pokrajinah severne Rusije razglašeno obsedno stanje. K temu so bila sovjetska oblastva prisiljena zaradi očitnih znakov velike vznemirjenosti, ki so se zadnji čas opazili zlasti v Murmansku. Petrovskojem in drugih večjih mestih severne Rusije List poroča nadalje, da je bila v Murmansku širširajna organizacija GPU ki so ji bili do deljeni novi člani sovjetske tajne policije, večinoma Georgijci. GPU ima nalogo, z vsemi sredstvi vzdrževati red v Murmansku. Vstop v murmansko luko je dovoljen samo proti posebni proučnitvi sovjetskih vojaških oblastev. V vseh severnih mestih Sovjetske unije je med polnočjo in peto uro zjutraj prepovedan sleherni poulični promet.

Za povzdigo poljedelstva v Angliji

London, 28. febr. s. (Ass. Press). Ministrski predsednik Chamberlain je govoril danes popoldne pred predsedniki poljedelskih komitejev. Izjavil je, da je Anglija sicer predvsem industrijska država, da pa je ravno poljedelstvo niena največja industrija. Zanimal je, da bi vlada hotela favorizirati industrijo napram poljedelstvu. Ne more dati sicer nobenih določnih obljub, to pa lahko pove, da ne bo vlada zopet dopustila, da bi se po koncu vojne poljedelstvo tako zrušilo kakor po koncu svetovne vojne. Farmerji in poljedelski delavci morajo imeti od svojega dela primerne koristi. Vlada je izdala načrt za obdelavo dveh milijonov orolov travnikov. Mnogi kritizirajo ta načrt in pravijo, da ne gredo bolj daleč. Res bi bilo lahko na papirju napisati tudi 5, 10 ali 20 milijonov orolov, toda tak načrt bi bilo potem nemogoče izvesti. Dva milijona orolov pa smatra vlada, da bo mogoče kultivirati, tudi to pa bo zahtevalo pravo Herkulovo delo. Chamberlain pa je poudaril, da se ni treba bati, da bi angleški narod te naloge ne zmogel.

Letalska zveza med Bukarešto in Parizom

Bukarešta, 28. febr. s. Kakor se izve iz dobro poučenih krogov, se tu vodijo pogajanja med francosko letalsko družbo Air France in rumunsko letalsko družbo za civilni promet za vzpostavitev direktno letalske zveze med Bukarešto in Parizom. Ta prometna zveza bi šla iz Bukarešte preko Aten in Marseillea, ter bi imela nočno zvezo s Parizom.

Likvidacija spora zaradi parnika »Asama Maru«

Tokio, 28. febr. s. (Reuter). Japonsko zunanje ministrstvo javlja uradno, da bodo angleške oblasti jutri pri Jokohami izročile Japoncem 9 nemških državljanov, ki jih je svoj čas angleška krizarka zajela na japonskem parniku »Asama Maru«. S tem bo likvidiran spor, ki je zaradi tega dogodka nastal med Anglijo in Japonsko.

Poplave v Kaliforniji

San Francisco, 28. februarja. AA. Zaradi velikega deževja v zadnjem času so nastale v severni in srednji Kaliforniji poplave. Deli mesta Reding so pod vodo. Reka Sacramento grozi, da se bo razlila po dolini. Dež še vedno pada ter obstoji nevarnost, da se položaj poslabša, ker naraščajo vsi pritoki reke Nape.

Pomlad v Dubrovniku

Dubrovnik, 28. febr. o. V Dubrovniku je zavladalo pravo pomladansko vreme. Danes se je kopal že ved ljudi v kopališču Ploče in na Lapadu.

Welles v Curihu

Rooseveltov odposlanec Sumner Welles bo sprejet danes od predsednika Švice, v četrtek pa bo odpotoval v Berlin

Curih, 28. febr. br. (SDA). Rooseveltov odposlanec Sumner Welles je nočjo malo pred 19. prispel z italijanskim brzovlakom v Curih. Na kolodvoru sta ga sprejela ameriški poslanik ter zastopnik švicarske vlade. Welles se je podal takoj na ameriško poslaštvo. Jutri dopoldne bo obiskal zveznega predsednika, popoldne pa bo nadaljeval potovanje v Berlin.

Basel, 28. febr. z. Po informacijah londonskega dopisnika »Basler Nachrichten« bo Welles že konec tega tedna prispel v London. Pospešil je svoje potovanje predvsem zaradi tega da ne bi novi vojni dogodki preprečili nadaljnjih diplomatskih razprav. Welles hoče končati svojo misijo prej, predno pride do kakšne nove ofenzive. V londonskih krogih slej ko prej svare pred velikim optimizmom in naglašajo, da se Wellesovemu potovanju ne sme pripisovati večjega pomena. Kakor pa ga dejansko ima. Posebno nekatere nevtiralne države, ki že v tem postopanju vidijo možnost mirovnih pogajanj, utegnajo biti hudo razočarane.

Rim, 28. febr. z. V tukajšnjih ameriških diplomatskih in novinarskih krogih domnevajo, da je Roosevelt v svojem pismu Mussoliniju obrazložil stališče ameriške vlade do sedanega mednarodnega položaja in v pisanju tudi glavne točke ameriškega načrta za obnovo miru. Roosevelt zastopa mnenje, da je obnova trdnega miru mogoča le ob sodelovanju obeh vojskovočih se tabovor in vseh nevtiralnih držav. O podrobnostih razgovorov, ki jih je imel Welles z Mussolinijem in grofom Ciano, seveda ni ničesar znanega. V poučenih krogih izjavljajo, da je Mussolini Wellesu obrazložil stališče italijanske vlade in razvil svoj načrt za obnovo miru in ustvaritev novega reda v Evropi. Za samo to deinstvo po mnenju rimskih diplomatskih krogov izključuje skupno pobudo Roosevelta in Mussolinija.

Ribbentrop pojde v Rim

Kodanj, 28. febr. j. (Havas) Kakor poroča berlinski dopisnik danskega lista »National Tidende«, imajo merodajni nemški krogi namen informirati Rooseveltovega odposlanca Sumnerja Wellesa o priliki njegovega obiska v Berlinu o nemškem

načrtu gospodarske ekspanzije v Evropi, ki bo izvršena na bazi nove politične organizacije Srednje Evrope. Sumner Welles bo moral zvedeti, da Nemčija nikdar ne bo odstopila od te svoje politike ter da v tem pogledu ni mogoče zgraditi nobenega posredovalnega mostu med stališčem Anglije in Francije na eni ter Nemčije na drugi strani.

Berlin, 28. febr. p. V Berlinu krožijo govorice o odločitvi nemške vlade, da naj zunanji minister Ribbentrop po obisku ameriškega državnega podtajnika Wellesa v Berlinu odpotuje v Rim. Pravijo, da je bil Ribbentropov obisk v Rimu odgojen prav zaradi obiska Wellesa. Na podlagi rezultatov razgovorov z zastopnikom Zedinjenih držav bo Nemčija skušala razčistiti svoje odnose z Italijo. Od poteka razgovorov z Wellesom bo odvisno, ali bo odpotoval v Rim Ribbentrop sam ali pa kak drug zastopnik nemške vlade, ki bi bil manj eksponiran glede nemško-sovjetskega sodelovanja. Nemška vlada name-rava italijanski vladi pojasniti svoje dosedanje in bodoče politiko ter se informirati, kakšno stališče bi zavzela Italija v primeru razširjenja vojnega konflikta.

Ameriško posredovanje v finskem sporu?

Rim, 28. febr. o. V nekem poročilu iz Berna trdi »La Stampa«, da menijo v švicarskih diplomatskih krogih, da bo imelo potovanje Sumner Wellesa vsekakor pozitiven rezultat in sicer diplomatsko akcijo, ki se pripravljala, kakor se zdi z namenom, da bi se na Finskem vzpostavil mir. Vse kaže, da bi bil kancelar Hitler pripravil ponuditi posredovanje med Moskvo in Helsinkii, čim bodo sovjetske čete zavzele Viborg. Pričakujejo, da bo Welles to akcijo podprl. V zvezi s tem poudarjajo, da imajo Zedinjene države svoje posebne interese na Finskem, kjer je ameriški kapital že 10 let angažiran v tekstilni industriji, razen tega pa ima 32 milijonov dolarjev investiranih v lesni industriji in rudarskih podjetjih na Finskem. Prav tako ni izključena možnost, da bo norveška vlada naprosila Wellesa, naj prevzame arbitražo pri reševanju spora zaradi incidenta s parnikom »Altmark«.

Angleži odkrili tajnosti magnetičnih min

V preteklem tednu so bile potopljene 4 angleške in 3 nevtiralne trgovinske ladje

London, 28. febr. AA. (Havas). Pomorski strokovnjak »News Chronicle« objavlja podatke o načinu, kako je angleška mornarica uničevala magnetične mine, ki jih je sejala sovražnik. Imenovani strokovnjak meni, da so delali nemški strokovnjaki štiri leta pri konstrukciji teh min. angleški mornarici in drugim britanskim specialistom pa je bilo treba štiri tedne, da so odkrili nemške tajnosti. Pri tej stvari bojevanja je glavno vlogo odigrala hrabrost. Tako so mogli potegniti prvo magnetično mino iz morja. Čim so mino odkrili je bilo poslano poročilo poskusi sekcijski v torpedski šoli v Portsmouthu. Strokovna komisija se je z največjo previdnostjo približala mini, pri čemer so skrbno gledali na to, da na čolnu ne bo nobenih kovinskih predmetov. Nato je ukazal šef komisije, da se vsi odstranijo, dokler se ne odstrani vžigalca mine, kar je on osebno izvršil. Kralj Jurij je odklikoval tega podpolkovnika in štiri mornarje, ki so ga spremljali. Nato so mino pregledali in strokovnjaki so takoj našli način, s katerim so pozneje onesposobili nemške magnetične mine.

„Nelson“ zopet uvrščen v bojno eskadro

London, 28. febr. AA. (Reuter). Bojna ladja »Nelson« katero je decembra poškodovala mina, se je vrnila danes v svoje pristanišče in je bila ponovno uvrščena v bojno eskadro.

Lov za podmornicami

London, 28. febr. s. (Reuter). Mornariški minister Churchill je v svojem večeršnjem ekspoziciju omenil, da je bila zadnje dni zanesljivo potopljena zopet ena nemška podmornica, nadaljnja dva primera pa še nista popolnoma sigurna. Sredi je prišlo iz Pariza uračno poročilo, da je francoski rušilec »Simoun« v bli-

žini španske obale pri rtiču Finisterre ne priča kot smo zagledal periskop. Podmornica se je sicer takoj skrila pod vodno gladino, toda rušilec je med tem že vrgele več globinskih bomb. Podmornica je bila očitno zadeta, kajti periskop se je zopet pojavil nad vodno gladino. Tedaj se je rušilec z vso silo še zaletel v podmornico, ki se potem ni več pojavila, pač pa so se prikazali na vodni gladini oljnatih madežev, ki so se razširili na 8 milj daljave — znak, da je bila podmornica uničena. Iz Osla prihaja vest, da je v soboto ponoči norveški parnik »Aremfine« (1150 ton) menda tudi potopil nemško podmornico. Na svoji poti v Severnem morju se je ne-nadoma nehote zaletel z vso silo v podmornico, ki preje niti ni bila opažena. Periskop podmornice je bil uničen. Udarec pri trčenju je bil tako močan, da je bil tu, di parnik »Aremfine« težje poškodovan. Domnevajo, da je podmornica plula nekaj časa pod neko drugo trgovinsko ladjo, preden je prišlo do trčenja.

Varnost v konvojih

London, 28. febr. s. (Reuter). Po uradnih podatkih so bile v preteklem tednu potopljene štiri angleške in tri nevtiralne ladje v skupno 26.600 tonami. Od tega so potopile podmornice 18.200 ton. Do pretekle srede je potovalo v konvojih skupno 10.076 ladij, od teh je bilo samo 21 potopljenih. Izmed 225 nevtiralnih ladij, ki so pretekli teden potovale v angleških konvojih, 11 bila potopljena nobena.

Rešeni blodeči letalci

London, 28. febr. AA. (Reuter). Neke ribiška ladja je izkrcala večeraj v neki vzhodni škotski luki 4 nemške letalce, članke posadke bombnika Heinkel, ki je bil večeraj sestreljen pri Firth of Forthu. Eden izmed nemških letalcev je bil ranjen. Nemci so bili nadvse srečni, da so bili rešeni ter so neprestano stiskali roke članom posadke ribiške ladje.

Zaporedni poleti nad nemškim ozemljem

Angleška letala so bila v torek pomoči zopet nad Berlinom, Kielom in Cuxhavenom

Pariz, 28. febr. j. (Havas). Komunikacije francoskega generalnega štaba pravi, da so bili večeraj nemški izvidniški oddelki ne-zadovoljno agresivni ter so se ponovno približali na prav majhno razdaljo do francoskih sprednjih postojank, zlasti na frontnem sektorju vzhodno od Mozele, vzhodno od Saare ter v Alzaciji vzdolž Lauterja. Nemški napadi so prisilili francosko artilerijo, da je morala ponovno otvoriti zaporni ogenj. Zlasti učinkovito je bilo francosko topništvo pri Bliessu.

Povratek lepega vremena je povzročil znatno pojačanje aktivnosti zračnih sil na obeh straneh fronte. Izvršenih je bila vrsta nasprotnikovih izvidniških poletov nad bojnimi črtami, kakor tudi v notranjosti francoskega teritorija. Nemška letala so ponovno preletela več krajev v vzhodni in severni Franciji ter v Alzaciji. Kakor trdijo vojaški izvedenci, se je del nemških eskadril, ki so v noči od 26. na 27. februarja tvegale polete nad osrednjo Francijo, vrnil na svoja oporišča preko belgijskega teritorija. Angleško letalstvo je zopet izvršilo iz-

vidniške polete na veliko razdaljo ter je v severovzhodni Nemčiji med drugim preletelo Kiel, Cuxhaven, Hamburg, Helgoland in Berlin.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 28. febr. j. (DNB). Komunikacije nemškega vrhovnega vojnega poveljstva pravi, da so Nemci v okolici Perla v bližini Mozele zavrnil nekaj precej močnih sovražnikovih napadov, ki so bili izvršeni z učinkovitim podporo nasprotnikovega topništva. V noči od 26. na 27. februarja so izvršila nemška letala vrsto poletov nad francoskim teritorijem, na katerih so med drugim preletela večkrat zaporedoma tudi Pariz. Na izvidniških poletih nad Severnim morjem in britanskimi otoki so nemška letala večeraj na več krajih naletela na energično sovražnikovo obrambo. Dve nemški letali se nista vrnila na oporišča. Neke angleško letalo je bilo sestreljeno.

Francoska sodba o nemških rezervah

Pariz, 28. februarja. b. Nekateri tukajšnji listi kritično razpravljajo o nemških trditvah glede neranjivosti Nemčije zaradi nemške blokade, češ da je Nemčija v zadnjih letih nakopičila dovolj rezerv vseh najpotrebnejših surovin. Pred izbruhom vojne, tako pripominjajo tukajšnji listi, so imele te nemške trditve namen odvrtiti zapadni velesil od napovedi vojne, češ da bi bila blokada proti Nemčiji brez uspeha. To je bil med drugim namen znanega Göringovega govora v Nürnbergu septembra 1938 tik pred krizo zaradi sudetskega vprašanja. Sedaj med vojno se poslužuje Nemci istega orodja zato, da bi odvzeli zapadnim zaveznikom pogum v njih uspešni gospodarski borbi proti Nemčiji, obenem pa tudi ves ostali svet prepričali o nemislivosti nadaljnje borbe.

Stvarno pa francoski listi pobljajo nemške trditve o velikih rezervah med drugim s tem, da je Nemčija doslej uporabljala vse od prej nakopičene rezerve predvsem za svoje ogromno oboroževanje. Saj je Hitler v svojem govoru 1. septembra 1939 dejal, da je Nemčija od začetka leta 1935 dalje potrosila za svojo oborožitev nič manj kakor 90 milijard mark. Od teh 90 milijard pa je morala Nemčija za plačilo surovin v inozemstvu potrositi najmanj 20% ali približno 18 milijard v devizah, kar pomeni letno okoli 3,5 milijarde mark. Po statističnih podatkih o nemški trgovini pa je znano, da je Nemčija uvozila iz inozemstva v istem času povprečno na leto za okoli 5 milijard mark blaga. Razlika 1,4 milijarde mark gre torej na račun nujno potrebnega uvoza živil in drugih predmetov neposredne ljudske potrebnosti. Nemčija si torej v tem času ni mogla ustvariti velikih zalog. Razen tega Nemčiji ne pri-manjkuje samo surovin, temveč tudi živil.

Poleti brez spopadov

London, 28. februarja. AA. (Havas) Angleški bombniki so s svojih oporišč v Franciji napravili let do Berlina in Porurja, kjer so metali letake. Bill so presenečeni, ko se niso nikjer pojavila sovražna letala. Tako so prispeli do Berlina. Navzile noči je bilo zelo dobro opaziti glavne ulice Unter den Linden, Wilhelmstrasse in druge. Noben reflektor ni stopil v akcijo in ni zagrmel noben top. Zapadno od Berlina so opazili sovražno letalo, ki je imelo luči, a ni hotelo sprejeti borbe. Popneje so angleški letalci srečali štiri monoplane znanke Messerschmitt, ki se pa istotako niso hoteli spustiti v borbo. Potem ko je angleška eskadrila preletela Berlin, se je razdelila v več skupin ter letela nad Renom in Porurjem. Angleškim letalom se je posrečilo prispeti brez najmanjših poškodb v izhodna oporišča.

Nad Holandijo

Amsterdam, 28. febr. j. (Havas) V noči od torika na sredo so nad raznimi holandskimi pokrajini opazovali tuja letala. Letala so med drugim letela tudi v najbližji okolici Amsterdama. Holandsko protiletalsko topništvo je otvorilo nanje ogenj, vendar pa doslej ni znano, da bi bilo kako letalo sestreljeno. Neki projektiletalskega topa je padel na neko hišo, ki jo je precej poškodoval. Ni pa zahteval nobene človeške žrtve, niti ni bil nihče ranjen.

Angleška kr. dvojica v ladjedelnici

London, 28. februarja. AA. Kralj in kraljica sta obiskala večeraj ladjedelnico v Greenoku. Delavci so ob tej priliki priredili kr. dvojici tako navdušene manifestacije, da je imela policija polne roke dela, da je obdržala množico v pristojni oddaljenosti. Kr. dvojica je nato izvršila inspekcijo neke ladje, ki je bila pred kratkim dovršena. Ob tej priliki je ugotovila ogromen napredek, ki je bil dosežen v ladjedelnici, tovarno za mehanične konstrukcije in tovarno torpedov, nakar se je vkrcala na neko vojno ladjo.

Zanimiv nemški predlog

Amsterdam, 28. febr. j. (Reuter). Kakor poročajo iz holandskih pomorskih krogov, je Nemčija predlagala raznim holandskim plovnim podjetjem, da bi zamenjala svoje rečne parnike in vlačilce na pogon s premogom za nemške ladje na pogon z nafto. Predlog so stavile razne nemške plovnobne družbe, ki izvršujejo promet na Renu. S to zamenjavo bi si Nemčija prihranila velike količine nafte, ki jo potrebuje za pogon raznih vojskajskih vozil ter deloma tudi letal.

Zaščitne cone v Palestini

London, 28. febr. s. (Reuter). V parlamentu je sporočil danes kolonijški minister Macdonald, da je vlada v Palestini uvedla dve zaščitni coni, v katerih je prepovedano prodajati zemljišča palestinskih Arabcev vsem tujcem, oziroma so prepovedane vse zemljiške transakcije. Macdonald je dejal, da bo o tem ukrepu obveščeno tudi Društvo narodov z vprašanjem, ali ima kaka članica Društva narodov proti njemu pomisleke. V tem primeru bi bilo treba sklicati posebno zasedanje sveta.

Zastopniki opozicije, zlasti vodja delavske stranke Attlee so sklep kritizirali. Attlee je dejal, da sklep prizadeva avtoriteto Društva narodov. Drugi govorili so izražali mnenje, da je ukrep nepotreben, ker vlada v Palestini že 6 mesecev mir.

Macdonald je na odgovore odgovoril, da bo v primeru pritožbe s strani Društva narodov sklep itak suspendiran in da je samo s podzvetim ukrepom mogoče zagotoviti v Palestini po mnenju vlade trajen mir. Minister za prehrano Morrison je sporočil, da je vlada odredila omejitev produkcije whiskyja za dve tretjini, ker primanjkuje cerealijski izdelavo. Omejitve pa se še več let ne bo poznala niti v cenah, ker so zaloge whiskyja še dovolj velike. Nadalje bo omejena poraba sladkorja pri izdelovanju piva.

Postani in ostani član Vodnikove družbe

Zboljšanje odnošajev med Italijo in Rumunijo

Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama

Bukarešta, 28. febr. s. (Havas). Italijanska trgovinska delegacija je že pričela svojja posvetovanja z rumunskimi predstavniki za sklenitev nove italijansko-rumunske trgovinske pogodbe. V posvetovanjih bodo proučena vsa gospodarska vprašanja, ki zanimajo obe državi. Italijanska delegacija se trudi, da bi znatno razširila obstoječi klirinški promet med obema državama, obenem pa želi povišanje razmerja med lejem in livo v kliringu. Italija polaga veliko važnost na dobavo rumunskih surovin, vendar so se v pogajanjih pojavile precejšnje težave. Italiji se namreč doslej ni posrečilo tako organizirati svoj izvoz v Rumunijo, da bi bil kliring vsaj približno v ravnotežju. Sedaj ima šef italijanske trgovinske delegacije baje pooblastilo, da predlaga Rumuniji velike dobave orožja in vojnih ladij, da bi bile na ta način krite rumunske dobave.

V Bukarešti se nadejajo ugodnega rezultata pogajanj. Sploh se italijansko-rumunski odnošaji zboljšujejo. Iz dejstva, da je bil prihod nemškega gospodarskega strokovnjaka dr. Clodiusa v Bukarešto odložen, sklepajo, da se vrše italijansko-rumunski pogajanja neodvisno od italijansko-nemških gospodarskih odnošajev.

Vprašanje obiska kralja Karola v Rimu

Bukarešta, 28. febr. j. (Rador). S službene mesta objavljajo, da ne odgovarjajo resnici vesti, razširjene iz nemških virov, ki trdijo, da bo rumunski kralj Karol v spremstvu zunanega ministra Gafenca v

kratkem odpotoval v Italijo. Vprašanje poseta rumunskega suverena samega ali pa v spremstvu rumunskega zunanega ministra doslej še ni bilo aktualno.

Italijansko-nemško kulturno sodelovanje

Rim, 28. februarja. AA. (DNB). Od 11. do 26. februarja je bilo v Rimu pod predsedništvom senatorja Balbina Biulianija drugo zasedanje nemško-italijanskega kulturnega odbora, ustanovljenega na osnovi kulturne konvencije med obema državama, podpisane v Rimu 23. novembra 1939. Ob koncu zasedanja je bil izdan skupen komunik, ki pravi, da so se razgovori vršili v ozračju pristranskega sodelovanja in da so bila proučena razna vprašanja, ki se nanašajo na kulturno izmenjavo med obema državama. Obe delegaciji sta z zadovoljstvom ugotovili, da se je 9.000 italijanov izmenjavalo med obema državama v toku 1939 ojačila. Nemško-italijanski kulturni odbor je dosegel popolno soglasje, kar bo omogočilo še večje poglabitve duhovnih odnošajev med Italijo in Nemčijo. Dosežena je bila tudi soglasnost glede imenovanja lektorjev in ureditve lektoratov na nemških, odn. italijanskih solah. Dosežen je sporazum glede predavanj nemščine in italijanščine na univerzah in višjih in srednjih solah v Italiji in Nemčiji. Na kraju je odbor razpravljal o vprašanjih gledališča, filma in radio-prenosov, propagande knjig in zvišanja štípendij, kakor tudi o vprašanjih sodelovanja na drugih poljih, tako n. pr. na zdravstvenem.

Reforme fašizma

Daljnosežna preureditev fašističnih organizacij in stranke

Rim, 28. febr. b. Veliki fašistični svet je sprejel na svojem zadnjem zasedanju nekaj važnih notranjopolitičnih sklepov, ki pa jih je inozemstvo prezelo, ker je večjo pozornost polagalo na zunanje politični del komunikacije. Veliki fašistični svet se je namreč na svojem zadnjem zasedanju odločil za daljnosežno reformo stranke organizacije in s tem stranke same. Fašizem se je s temi reformam hotel izogniti nevarnosti pobokratena stranke in aparata in omlitvenja vseh tistih skrivnih sil »stalne revolucionarnosti« ki morajo po Mussolinijevi zamisli vedno znova prevečati vse strankino delo.

Strankin aparat se je v zadnjem času preveč obremenil z raznimi novimi organizacijami. Da bi stranka zaradi tega ne izgubila svoje politične funkcije in da se ne bi iztrošila v podrobnem organizacijskem delu z vso birokratično navlako kakor se to v takih primerih navadno dogaja, se je njeno vodstvo odločilo sedaj, da izloči iz neposredne povezanosti s stranko šest organizacij, ki so bile doslej odvisne od nje, ki pa bodo odslej povsem avtonomne. Te organizacije so: »Dopolavoro«, znana organizacija za razvedrilo delavcev po delu, Zveza družin v fašistični revoluciji padlih članov, Zveza hudo ranjenih revolucionar-

nih bojevnikov, Olimpijski komite, Zveza rezervnih oficirjev in Italijansko pomorsko društvo. Stranka se bo s tem iznebila vseh podrobnih upravnih skrbi okoli teh organizacij in se bo tako lažje posvetila svojim izrazito političnim nalogam. Organizacijska obremenitev stranke je bila zaradi povezanosti navedenih organizacij z njo prevelika, zlasti odkar so se ji pridružile poprej samostojne mladinske organizacije, ki ostanejo še nadalje v sklopu stranke.

Razen tega se je stranka odpovedala vsem dnevnim listom, ki so bili doslej njena list, ker sta sedaj organizacija in politično vodstvo poverjena izključno ministrstvu za narodno vzgojo pod vodstvom Alessandra Pavolinija.

Druga pomembna novost je imenovanje tako zvanih »političnih zaupnikov« v stranki ter njena nova administrativna ureditev. Namen političnih zaupnikov bo vzdrževanje zveze med ljudstvom in strankinimi uradi, nova administrativna ureditev stranke pa zasleduje predvsem decentralizacijo strankine uprave, ker bo odslej pokrajinski organizacijam stranke dana večja avtonomija. Reorganizacija fašistične stranke na navedenih temeljih je delo novega generalnega tajnika Mutija.

Govor Lloyda Georgea

London, 28. febr. s. (Reuter). Na kosilu komiteja za narodno obrambo je danes govoril bivši ministri predsednik Lloyd George Poudaril je, da je stvar, za katero se Anglija bori v vojni, pravična. Zavrnili se vse poizkuse sklenitve sramotnega miru. Bolje, da traja vojna dolgo, nego da se naide s sklenitvijo miru samo srednji izhod. Zelo na bi, da bi se več skrbi posvetilo vprašanju preskrbe Anglije z živil. Nemčija je bila v svetovni vojni poražena zato, ker tega vprašanja ni uvaževala: sedaj na ravna že popolnoma drugače. Lloyd George se je dalje zavzemal za svobodo kritike. Po njegovem mnenju je ravno v kritiki prednost demokratskih držav pred totalitarnimi in samo s kritiko so zavezniški zmazali v svetovni vojni.

Pred razpravo proti atentatorju Elserju

Berlin, 28. febr. o. Na merodajnem mestu izjavljajo, da se bo v kratkem pričela sodna razprava zaradi atentata na kancelarja Hitlerja v monakovski pivnici. Za sedaj prihaja v poštev kot glavni obtoženeec samo Georg Elser. Ni še znano, ali bo razprava pred rednim ali pred ljudskim sodiščem, ali bo javna ali tajna. Preiskovalne oblasti so pripravile zanjo obširno gradivo.

Oton Habsburški pojde v Zedinjene države

Lizbona, 28. febr. j. (Havas) Kakor poroča list »Seculo«, se trenutno muči v portugalski prestolnici nadvojvoda Oto Habsburški. Pretendent na avstrijski prestol se bo v najkrajšem času vkrcal na ameriško oceansko letalo, s katerim bo odpotoval v Zedinjene države.

Nemčija na kolesih

Berlin, 28. februarja. AA. (DNB) Zaradi omejitve avtomobilskega prometa se je v Nemčiji začela v veliko večji meri uporaba koles. Čez 20 milijonov Nemcev, torej četrtnina prebivalstva Nemčije se vozi danes s kolesi. Čez tretjino vseh nameščencev, tovarn in delavnic se poslužuje koles.

Plemenski zakon v Italiji

Rim, 28. februarja. AA. (DNB) Od 1. marca se bo začel v Italiji uveljavljati plemenski zakon v raznih poklicih. Ta zakon določa, da noben Italijan židovskega porekla ne more biti urednik lista. Prav tako so določene zelo stroge odredbe za poklice zdravnikov, lekarnarjev, državnih tožilcev itd.

Preiskava o velikem vplomu v Subotici

Subotica, 28. febr. o. Kakor so listi že poročali, so neznanci vplomili v petek ponoči v Ruffovo tvornico čokolade ter odnesli 400 kg težko Wertheimovo blagajno, v kateri je bilo 300.000 din gotovine in 16 vložnih knjižic milijonske vrednosti. Sredi so ukradeni blagajno našli v nekem vodnjaku na periferiji Subotice. Neke bavnovinski cestar je opazil, je cementni obod vodnjaka poškodovan, ko pa je pogledal vanj, je videl, da plavajo na vodi papirji. Ko so izpraznili vodo, so našli v vodnjaku blagajno, ki pa je bila že razbita. V njej so še dobili vložne knjižice, nekaj papirjev in za 10 din drobiža. Okoli vodnjaka so našli tudi sledi, ki so čale novo smer za preiskavo ter so že danes aretirali nekaj sumljivih ljudi.

Smrtna obsodba roparskega morilca v Beogradu

Beograd, 28. febr. p. Okrožno sodišče je obsodilo danes na smrt Dušana Ninkovića, ki je umoril in oropal starega ruskega emigranta Tromsena, nato pa zakopal njegovo truplo na občinskem smetišču ob Dunavu. Umor je izvršil na ta način, da je svoji žrtvi razbil s krampom glavo. Med preiskavo je na razne načine skušal simulirati blaznost, vendar pa so psihiatri ugotovili njegovo popolno odgovornost za zločin. Pred tremi dnevi je ponovno skušal simulirati bolezen. Pojedel je kos mila, zaradi česar mu je bilo neprestano slabo. Obsodba ugotavlja, da je Ninković izvršil zločin po dobro premišljenem načrtu.

Institut za finančne znanosti v Zagrebu

Zagreb, 28. febr. o. Na pobudo predstojnika finančnega oddelka mestnega poglavarstva dr. Vlastka Herkova bodo v Zagrebu osnovali inštitut za finančne znanosti, ki bo prvi te vrste v državi. V zvezi s tem je bila popoldne v visoki gospodarsko-komercialni šoli konferenca najboljših hrvatskih »nanačnih strokovnjakov«.

Velik som v Savi

Nova Gradiška, 28. febr. o. Pri vasi Orubice je ujel ribič Slavko Smolčić v Savi z mrežo velikega soma, težkega 68 kg. Ribca je bila dolga 2,3 m. Prodali so jo ribarski zadrugi v Brodu.

Vremenska napoved

Zemunska: Precej lepo vreme. Delno oblačno in nekoliko megleno. Na jugu umirjen mraz.